

Met dat alles had het Driemanschap zich op een moeilijk en tegelijk gevaarlijk pad begeven: gevaarlijk doordat de bezetter een niet alleen machtige maar ook geslepen en gewetenloze tegenspeler was; gevaarlijk doordat men begonnen was, die bezetter niet op ondergeschikte maar op wezenlijke punten belangrijke concessies te doen; gevaarlijk doordat men de banden met ervaren politieke leiders van sterke volksgroepen verbroken had; gevaarlijk doordat men een program had opgesteld dat, als het systematisch en met succes verkondigd werd, het Nederlandse volk in verscheidene opzichten eer meer dan minder toegankelijk zou maken voor nationaal-socialistische concepties; gevaarlijk tenslotte doordat het Driemanschap zelf alle staatkundige ervaring miste.

Mogen wij het Driemanschap als een eenheid zien? Niet in alle opzichten, en dat duiden wij al aan. Er lagen, globaal gesproken, aan hun naar voren treden drie veronderstellingen ten grondslag: dat Duitsland de oorlog practisch al gewonnen had, dat de brede massa van het Nederlandse volk voor een samengaan met Duitsland gewonnen kon worden en dat die brede massa of althans een groot deel daarvan, dorste naar een nieuwe, tegen de NSB gerichte bundeling. De strijdvaardige Einthoven had aan die derde veronderstelling al voldoende, de eerste twee waren mede bepalend geweest voor het besluit waartoe Homan en de Quay gekomen waren.

Er was van die drie veronderstellingen overigens slechts één in overeenstemming met de werkelijkheid: de laatste.